

därför Lunds domkyrka aldrig blir färdig. Men jätten blev arg när han hörde sitt namn nämnas, och sprang ned och hägg om en av pelarne och skulle riva ned kyrkan, men då blev han förvandlad till sten, och där står han och håller om pelaren än i dag. Så talade min mor för sextio år sedan om för mig.

2) Hästveda kyrka i Östra göinge härad i Skåne är byggd på en backe. Där man först började bygga kyrkan. - det var utmed en gammal väg mellan Hästveda och Prävinge by, benämnd Bökebjär, det som byggdes om dagen revs ned om natten, En klok gammal ätt lät en vit häst för en vagn, lastad med byggnads-material, där hästen stannade, skulle kyrkan byggas. Hästen kom till ovan omtydda backe, och stället Hästvila, senare förändrat till Hästveda.

Under förra århundradet strätt i Hästveda ha levat en prost, som var gynn till att svärja.

En dag då prosten stod och svor på drängarna, kom en resande och frågade vem han var som svor på detta sätt.

"Ja," sade den tillfrågade, "jag är är prosten i församlingen."
"Dumma församlingsbor," sade församlingen, som har en sådan
prost. Det vore bättre att de skaffade sig 50 svin, så kunde
de få 100 fläskt sidor på en gång.
En bakke ett stycke ifrån kyrkan kallad Tobacken där bodde
trolle, när kyrkan var byggd fälte de inte klosterbyggnaden
från kyrkan, ett gammalt troll sade vi får ingen so för den
vita bjälleten.

3) I Bäckingslövs strog i Stoby socken är i skogen en bakke
benämnd Stassabögebacken, på toppen av backen ligger ett stort
flyttblock, som jätter Finn skal ha slungat mot Färstorp
kyrka, men som komnade där.

4) En kyrka som påbörjats att byggas på en julels har stått
på motstånd, de gamle sade att onda makten hade sitt spel
med det. hedenslommen gjorde motstånd mot kyrkobygget.
Och trollen tog på sina ställen makten över klosterorna
och drog dem ned i förbiflytande vatten drag, men sedan
vigde de klosterorna innan de hängde upp dem, så fick inte de

6)
onda makt över det. Farsörps kyrkas ora klocka blev borttagen
och kastad i den nära förbiflytande Farsörps ån, om de fick upp den
förmåler inte historier, men där omtalas om en höl i ån kallad
Klockehölen.

Prösten Mobäck i Stoby född i Fönköping 1789. 1797 blev
han kyrkoherde i Stoby församling 1802 samt dog den 29 juli 1827.
Många historier gillas om honom. Den gamla kända sagnen om
prästen, som befattade den onde, att låt hjulet gick av vagnen springa
vid sidan av axeln och bära upp den, är förknippad till denne prästen
Mobäck. Hjulet skall hava gått av vagnen på den s.k. Ismashy-
den mot Stoby. En gång berättas det skulle prästen Mobäck skulle
åka i sjukbesök till Fönköping. Just som skjutsen skulle påbörja
Baltingslövsjön utropade strömmen, som skjutsade för honom, och
prekade ut åt sjön: "Se, ett sådant stort skepp där kommer seglande
mot oss!" "Bära bror, och bär fort," svarade prästen, "det är Djävulen,
som kommer och vill hindra oss sända en själ till himmelen." De
kommo också fram, medan den sjuke lorde, men just som prästen
hade utdelat nattvarden till honom och läst välsignelsen,

avsmädd den sjuke.

Många äro de, som efter hans död påstå sig ha sett honom komma frösande till Karlsnäs - (den gården ägde han) i en rykande fart med sin kalesch, precis som då han levde. Hästarna drogo av svett, och ögonen, och fradgenkring-munnarna voro röda som eld och lyfte hemskt i mörkret. Prosten Moberg dog å Karlsnäs, 1827.

Brönstads många hundraåriga kyrka i Kristianstad län har varit gårdskyrka under Boordala gård, det är en av de kyrkor som ännu har kloockstapet där kyrkans kloockar äro belägna, under kyrkan är liktällare, under kyrkan norra ändan är sån stor galler försedd gslugg i muren där man i trälaren kan se de dånade kistorna stå ovan på varandra, där äro generationer av ägare till Boordala som vila där, och en del av prästerna i äldre tid begravdes i gravtälaren.

En sägen Om en präst som en söndagsmorgon skulle till amma kyrkan i Mattesöl, en dräng skulle föra för honom, när de kommit ett stycke på vägen, gick det ena hjulet av vagnen, och drängen stannade och satte hjulet på, men om en stund var det av igen.

Då sade prästen till drängen: 'Lägg hjulet i vagnen vi kör ändå, och det gick på tre hjul till Målleröd.' När prästen kom ut från kyrkan, sade han till drängen vi kör hem som vi kom hit. Fram på på anin vinsten för sade prästen till drängen, och det gjorde han, men han blev sädd för då fick han se en underlig gestalt som stod och höll i vagnsarnen, "och det var den onde" och de körde hem mot Brönestad när de kom till bron över Brönestads ån sade prästen till drängen, att han skulle slämma. Där manade prästen den Onde ned en höl i ån som var belägen in till bron, den hölen kallades in i senare till "prockers höl".

En präst i Brönestad som mycket om kvällarne hade sin vandring på kyrkogården, när prästen en kväll efter en vandring där var på väg mot prästgården, såg han på den utmed kyrkogårdsmuren varande vägen en vit gestalt, det var av prästgårdsdrängarne som brukte strömma prästen: Men prästen sade är ni en ^(var) ändarne som tillhör hit in på kyrkogården så intag er plats, och är ni en som ingen plats haver här: Så djönte ned där du står, men jag ^(säger) för första gång. Säg vem ni är, men han teg stilla då djönte han först till knän.

Och en dse gång han tillfrågade drängen och han tog, då sjuk ^{han} tillstiga-
re med, och tredje gång där var inte mycket igen om jord av drängen,
då strek han till vem han var. Men de sade prästen: nu är du i ens
ammens vård, nu kan jag ingenting göra och så försvann drängen
i jorden. Den vägen kallades av de äldre för dränga vägen.

De äldre sade att de gamle prästerna hade läst i det magiska
och "svartkonst" men de nye prästerna kom inte det, som de kunde.

En präst i Håstveda som fick hallet där var oroad av
den förre prästens ande som störde honom, men han hade
förmågan att ställa det tillrätta, så att där blev lugnt.

En bonde i Tofta i Farsstorpens socken hade försvuret sig till
den onde, när ^{han} tog för döden var honom fastlig vända, då blev
prästen dithallad, men han hade en strid med den onde, han stod
och höll i bonden, men prästen tog makten och den onde fick upp genom
Storstenen, och prästen sade det var den ~~den~~ farligaste strid jag
någon gång haft med de onde makterna. Denna berättelsen
hörde jag de äldre om talade i min barn dom.

En präst i Stoby i äldre tid hade förmågan att se inom förlåten den andra sidan graven, var det en lik som skulle begravas, så såg han var själen kommande, dog den lyctelig flannade duvor vita ikring liket, var den osalig var det svarta fåglar. En gammal häring som levat ett syndigt liv, och mistänkt som hära och som död, sade prästen hon var varken i himmelen eller helvetet, hon far som en osalig ande i rymden.

För en fyrtio år tillbaka hade prästerna en större väld över folket än, och i den tiden hade prästgårdarn^{de} själar som jordbrukens drivande, en prost i Stoby Petter Jönsson var en drivande lantlättsutkare, sträng mot folket var ute och inne och såg efter, och ej sparsam med käpp rappen ibland sitt eget folk, och någon av församlingens barn som föspelat sig, kallade han dem dit och som de gamle sade var han inte den till att taga fram käppen. En vinterkväll efter en snöig kall dag, kom han in i folkstugan när arbetsfolket satt och åt, hans ungdomsarbete fästes vid drängen Måns kallad "Lassa Måns en filur," som prosten spaserade fram och åter med liggpipen i munnen.

Sade han till Nönd: "Eysak skriver man skall inte överlasta
magen". Hade Eysak varit med i skogen i dag, hade han sagt
någenting helt annat, prästen tog några steg ut ur stugan
under folkets munterhet.

Stoby kallades i äldre tider Stöckby, av den anledningen,
att mellan offerstuden, den nu varande kyrkans plats, samt
höjden där den nyaste kyrkogården är belägen, fanns en träsk,
på vilket man för att komma fram på vägen där emellan, lade
trävirke eller stöckar.

Kyrkans längskepp är av gammalt dato. Före 1836, då kyrkan
utbyggdes, fanns en vapenhus på södra sidan och särskild flötk-
stapel av vid kyrkans sydöstra ända, mot prästgården. Under
den s. k. nykyrkan ligga många ståtligt begravna.

Alla präster i församlingen, som dött före prästen Nobeck
begravdes i likkällaren under korset.